

կաթողիկէ ժողովուրդը՝ որք, անտէր և առանց հովիւի շնայ:

Մեծ յոյս ունինք որ դուք յանուն պայծառութեան սուրբ եկեղեցւոյ և Արհ. Ճնտոյեան Հայր Ներսէսի ի Տարօն վախճանելոյն յիշատակին համար՝ պիտի բարեհաճիք ևս առաւել հաստատել և առաջ տանիլ Մխիթարեան վարժարաններն Մշոյ մէջ, վասն յառաջադիմութեան Հայ ազգիս և ի պայծառութիւն Հայ-կաթողիկէ Հասարակութեան:

Ի փառս և ի պարծանս երջանկայիշատակ Հօրն մերոյ մեծին Մխիթարայ Աբրահօր:

Տարօնոյ Հայ ժողովուրդը չ'մոռնար Ձեր բարիքները, այլ ի վերայ սրտից ոսկեղէն տառերով գրած, անջնջելի և անմոռանալի պիտի պահեն Ձեր անմահ յիշատակները. և կ'ազօթեն յաւէտ որ տայ Ատուած և պարգևէ խաղաղութիւն, յառաջադիմութիւն և յարատեւութիւն ամբողջ միաբանութեան ուխտիդ Մխիթարայ. և մշտակաց և անասան պահեսցէ մինչև ի կատարած աշխարհիս:

Գերապատիւ Տեարցդ սուրբ և երկնատուր օրհնութիւնը հայցելով, և սրբասնեալ աջոյն Ձերում խոնարհելով ի համարդ՝ և յանձնելով զմեզ Ձեր սուրբ ազօթից, եմք և կը մնամք

Արհի. Գեր. Տեարցդ՝

Խ. Քոյր Մարիանէ Զաքարեան
Վահան Վրժպտ. Աբրահամեան

Ուսուցիչ Մխիթ. Վարժարանին Նորլէնի

Մոսկ. (Նորիէ)

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԵԿԸ

— Անօթի՛ նմ, կը մրսիմ... —

Ողբացեալ Յ. Պապիկեանի մահը կրկին մեզի կը պատկերացնէ Ատանան՝ բոցերու և արիւններու մէջ: Ատանայի շարքը խոր խոցեց հայ սրտերը, և ան՝ համեմատութեամբ թիչ գոհերով՝ կակծեցուց զմեզ այնքան՝ որքան տասն և հինգ տարի անընդհատ շարժուած հայութիւնը:

Կը յիշեմ Մարտի 31ի դէպքերը երբ Սեւանիկեան Ազատարար բանակը Պոլիս մտաւ իննամսեայ կապկալուած Ազատութիւնը փրկելու Համիտի ճիրաններէն՝ վսեմ. Եէվլէթ փաշան իզմիտի Հրամանատարէն զինուոր խնդրեց. և հայասէր Հրամանատարը ակնարկով մը իւր շուրջ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ Շարքարերք գրական, Հասարակական, Քաղաքական. — Բաժանորդագրութիւնն է Ամերիկա. Տարեկան 2 տոլար. — Արտասահման 10 ֆր.

Հասցէն Rédaction Haïrenik
9 Knapp St.
Boston, Mass. (U. S. A.)

հաւաքեց հայ երիտասարդներ որոնք իբր կամաւոր զինուորներ զնացին կոտւելու խաւարին դէմ...

Ու այն ժամերուն երբ թշուառ հայութիւնը յաղթանակի յաջողման յոյսով կը բերկրէր և Համիտը կը զգար թէ գահընկէց պիտի ըլլար՝ այդ ժամուն «Մեծ մարդասպանը» մտածեց և ուզեց հայ արիւնին մէջ իյնալ, վերջին անգամ լողալու իբր նոր Տուղրիլ մը . և հեռագրեց — «Ջարդեցէք Ատանան»... Ատանան, որ իր շրջակայքով սիրտն էր Հայութեան և ոսկեայ օղակը՝ միացնող հայկական մեծ անձնութիւնը՝ ստրկութեան, և այդ միայն կանգուն կար յիշեցնելու մեզ մեր Անցեալը:

Ու մինչդեռ մենք իբր Օսմանեան երկրին զաւակներ Ռոնակալին անկումը և մեր նոր կայսեր վեհ. Սուլթան Մէհմէտ խանի Օսմանեան Գահուն վրայ բարձրանալը բերկրութեամբ պիտի տօնէինք, մինչդեռ ուրախութեամբ պիտի վազէինք Երևելի, Տարօնոյ դաշտը, Սասուն, հայ գերեզմանոցները՝ աւետելու հայ հերոսներուն, հայ մարտիրոսներուն թէ «Այսօր վերջապէս կ'իրականանայ ձեր իտեալը, որուն գահուեցաք», այդ օրը լսեցինք մենք վայնասունները Ատանացի մայրերու, օրերդներու, տեսանք արիւնը որ կը հոսէր, բացերը որ կը լափէին հայ տունները, կարգացինք այն ահուելի ոճիրները, անգթութիւնը, վայրագութիւնները գործուած դէպ ի տկար սեռը... և դէմքերնուս վրայ սառեցաւ բերկրանքը ու չկրցանք զէթ արտասուել. և արցունքը այրեց սրտերնիս...

*
**

«Ատանան ջարդուեցաւ» լսեցինք այդ օրը. և կէս տարի է որ կը կրկնենք և կ'արձագանգենք: Պիտի ըսեմ հայրենակիցներուս. Սթափինը այլ ևս և դարդեցընինը տիրական քացագանչութիւնները:
Տակաւին չանդրադարձանք թէ Սահմանադրական ազատութեան առաջին ազդեցութեան ներքև մեր ուրախական քացա-

գանչութիւններն էին որ ժամանակ չտուին մեզ գործելու և ապագանիս ամրապնդելու: Հին ուժիմի հայ լրագրութեան նոր ուժիմի մէջ զինովցած զարթնումը չէ՛ր որ իր ինկաժուրիս ուզեց կեցցէնեցով և ծափերով մրամիտ ժողովուրդը երևակայական զրախտներու մէջ փոխադրել — և չտուաւ վայրկեան մը՝ ապագան խորհելու: Այդ օրերուն՝ ես Համիտի բռնակալութիւնը կը փնտռէի որ գէթ զսպուէին ազատութեան սահմանէն դուրս ոտած և զինովցած մեր հայ զրազէտները...

Այսօր երբ հայութիւնը Արտասահմանէն, Տանկաստանէն և Ռուսաստանէն ուշադրութիւնը Ատանային դարձնէ՝ պիտի լսէ Ատանացի մանուկին ողբաձայնը — «Հայրենակիցներ, անօթի եմ, կը մրսիմ...»: և գոհերն իսկ պիտի թախանձեն «մի՛ մտածէք այլ ևս կանգնելու զմեզ, հաց տուէք մեր զաւակաց, մեր կիներուն որ ապրին»...

Ահա ձմեռը կը մօտենայ, ի նպաստ Ատանայի կազմակերպուած յանձնաժողովները թող վերստին սկսին զարնել հայ սրտերուն, որ հաց և զգեստ տան իրենց հայրենակցաց. և հայ հարուստները իրենց հաճոյքը թող փնտռեն Կիլիկիցի որրիկները ապրեցնելուն մէջ: Օգնենք այս թըշուառներուն որպէս զի իրենց հայրերուն և եղբայրներուն յօշոտուած մարմինները հանգիստ մնան գերեզմանին մէջ, և ապագայի հայութեան հայեր տանք:

Հ. Մ. ՊՈՏՈՒՐԵԱՆ

ԿՈՉ ՄԻԻԹ. ՄԻԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ Ի ՆՊԱՍՏ

ԱՐԿԱՅԵՆՈՑ ԿԻԼԿԻՈՑ

Միաբանութիւնս Ատանայի աղետին առթիւ 1150 ֆր. նուիրելէ վերջ՝ Կոլ մ'ըբաւ իտալացիներուն՝ օգնելու մեր թշուառ հայրենակցաց, և հաւաքուեցաւ 2627 ֆր. (ընդ ամէնը ֆր. 3777), որուն 3000 ֆր.ը զրկուեցաւ յԱտանա՝ Գեր. Թերզեան եպ.ին: — 400 ֆր. ի Հալէպ՝ Գեր. Սայրեան վարդապետին: — 300 ֆր. ի Մարաշ՝ Գեր. Արփիարեան եպ.ին: Ընդ ամէնը ֆր. 3700: